

BIBLIOTEKA
Instytutu Badań
Literackich PAN

~~P.1-1872~~

1000 9
P.T. 4872
Instytut
Miejscisk PAM

**KSIĄŻECZKA
HUMORYSTYCZNA
POCZTOWA**

NA ROK

1865,

dla

Szanownej Publiczności

ułożona przez

Józefa Jakubowskiego,

c. k. listonosza w Przemyślu.

WYDZIAŁ
KONSERWACJI
BIBLIOTEKI

NR 100

F. 4521

~~P.I. 1872~~

Instytut Lingwistyki
Józefa J. J. J. J. J.

KSIAŻECZKA
HUMORYSTYCZNA
POCZTOWA

NA ROK PAŃSKI

1865

DLA

SZANOWNEJ PUBLICZNOŚCI

ULOŻONA PRZEZ

Józefa Jakubowskiego,

c. k. listonosza Przemysłu.

BOCHNIA.

DRUKIEM WAWRZYŃCA PISZA.

1865.

Pr. Dr.

3.646

<http://rcin.org.pl>

K O T T O :

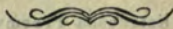
Kursa pieniężne.

Na rublach traci się 60 procent. listonosz przeto uprasza ażeby mu tylko w austryackiej walucie kolede doręczyć.

Ogłoszenie literackie.

Ktokolwiek życzyłby sobie otrzymać podwójny egzemplarz niniejszego dzieła, niechaj raczy podwójną kolede dać listonoszowi, a z największą szybkością usłużonym zostanie.

Listonosz.

~~P.T. 1872~~

F. 4521

POWINSZOWANIE
SZANOWNÉJ PUBLICZNOŚCI
NA NOWY ROK 1865

OD LISTONOSZA.

(Na żądanie jeszcze raz.)

Nowy rok idzie — cóż tu nowego!
Wieleż to lat już, jak Bóg świat stworzył?
Wieleż to życzeń ten temu złożył,
A cóż z tych życzeń mieli dobrego?
Syn ojcu życzy, by sto lat dożył,
(A tylko czeka by zadarł nogi)
By to zabrawszy, co pracą złożył,
Mógł poznać przecież ten świat tak błogi.
Córka co z matką w każdą Niedzielę,
W Świątek i Piątek bywa w kościele,
Gdy się jej tylko nawinie gładki,
Odbieży Ojca odbiegnie matki.
Albo i doktor gdy chorych leczy,
Czyliż nie koi znękanęj duszy?
Lecz niech się chory z łóżka poruszy,
Wnet dobroczyńcy swemu złorzeczy.

I listonosza ten los spotyka —
 Jest list z pieniędzmi, drobnych niemają,
 A jeżeli próżny, zwykle połają,
 Więc pan listonosz ślinkę połyka.
 Ale Listonosz tego nie powie —
 Są jeszcze ludzie zaci i w Przemysłu
 I on też takich o datkę prosi,
 Bo tylko zaciym pieniądze nosi.
 Międz, lub banknoty w najlepszej wierze,
 Bez żadnych aźiów z wdziecznością bierze,
 Lecz jako praszczur, z Adama żebra,
 Większy ma pociąg w sobie do srebra.

Najpilniejszy sługa:

Józef Jakubowski,

c. k. listonosz.

Ogłoszenie literackie.

Laskawa Publiczność, panowie, mieszczenie,
 chłopczątka!
 Starzy, młodzi, fireyki, kobietki, dziewczątka!
 Ja dla was napisałem powiastkę rumianą!...
 Zareczam naturalną, nie nie farbowaną.
 Nie ten róż, co ścięra i zostawia ślady.
 On mieści skromności i enoty przykłady;
 Rumieniec jój tak kwitnie, jak rumieniec róży,
 Niechże i wam gołąbki do użytku służy...
 Zaniechajcie więc dawne wasze uprzedzenie,
 Bo na próżno, ja dla was tytułu nie zmienię,
 Odrzućcie czeze przesady, że pisarz nieznany,
 Wszakże i Rzym od razu nie był zbudowany.

Wykład systemu świata.

Syn lichwiarza ciekawy, chciał być astronomem,
 Ojciec to słysząc, wpadł na niego z gromem,
 „Co tobie głupcze łązić aż po niebie!
 Tu w kilku słowach ja nauczę ciebie:
 Słońce, to dukat, jemu honor wszelki,
 On mocno świeci, bo jest magnat wielki,
 Miesiąc, to talar — on się w nocy rodzi,
 Zawsze jak szlachcic za magnatem chodzi;
 Te w mlécznej drodze rozsypane kropki,
 Drobne szóstaczki pod nazwiskiem Chłopki;

Co się gwiazd tyczy, nie wielkie kozery,
Te są mieszczanie, same cwancygiery.“

Kto cały system do kieszeni wtyka,
Ma większy rozum niż był Kopernika.

POLOWANIE.

Wieszcz poluje za myślami,
Więszokleta za rymami,
Lichwiarz za elegantami,
Peniacze za doradcami,
Filozof z autorem razem,
Za natchnieniem i pegazem.
Jeniusz poluje za sławą,
Murzyn poluje na węża,
Fireyk goni za zabawą,
Dziewcze chce spłować męża.
Żarłok goni traktyernika,
A wierzyciele dłużnika,
Mędrak w księdze, złodziej w skrzyni,
Poluje, gdzieby co złowić,
Obmowa zasadzki czyni,
Jak zbadać lub obmówić.
Krytyk na cudzą robotę,
Zazdrośnik na cudzą cnotę,
Zgoła wszędzie, w każdym stanie,
Odprawiają polowanie.

Biografia potwarcy.

Kiedy Lucyfer strącony do piekła,
Ujrzał w zakąciu ohydną poczwarę,
Wzdrygnął się onój, zdawała się wściekła,
Wrzasnął okropnie: wypędzić tę marę!

Cóż to za potwór do piekła skazany,
Postać ma ludzką, lecz jaszczurcze oczy,
Sto żadeł w ustach widać na przemiany,
A jadowitą z ust swych pianę toczy!

Znam ja ten potwór, rzecze przełożony,
Jest to ród podły, nikczemny, plugawy,
Żółcią się karmi, pragnie cudzej sławy,
Sztylet w zanadrzu nosi zarażony.

Szuka ofiary, ludzką sławą żyje,
Gdy brak ofiary, dręczy się i wyje,
Okropnie jęczy, a najczęściej razi,
Gdy tajnym jadem cudzą sławę kazi.

Za nic padalce i jaszczurcze jady,
Smoki i węże ropuchy, i gady,
Język potwarczy jeszcze jadowitszy,
Zatrut onego tym gorszy im skrytszy!

Precz podłe dusze! precz nikczemny tworzel!
Jad twego żądła gorszy nad te męki,
Jakie wygnańcy znoszą na mym dworze,
Głosząc swą karę okropnemi jęki.

Wnet na ten rozkaz i młodzi i starcy,
Wygнали z piekła podłego potwarce,

Owóż wygnana z tamtąd poczwara,
 Ciśnie się teraz między wszelkie klasy;
 Czemuż nie idzie na góry, na lasy?
 Lecz jakby w *** miała mieć mieszkanie,
 Zaczęła się gnieździć prawie w każdym stanie.

Dla amatorów fajek.

PIEŚŃ ARABA.

1.

I cóż miłszego jak cień w upałach,
 I cóż miłszego jak lulka w cieniu?
 Jak pałac lulkę siedząc w milczeniu,
 I o niebieskich marzyć migdałach?
 O! gdybym tęczę miał zamiast cybucha,
 Wulkan za lulkę i dąb za hajduka.

2.

Urznąłbym równo dwa tęczy końce,
 Na jednym końcu wulkan bym wprawił,
 Na drugim, zamiast bursztynu słońce,
 W tyle za sobą dąb bym postawił;
 I siedział sobie jak Nuszyrwan jaki,
 Z góry na ziemskie spoglądając żaki.

3.

Dąb mój najwyższy z dębów Iranu,
 Lasy i góry przerósłszy głową,
 Stałby cierpliwie z lulką gotową,
 Cienia i chłodu nie skąpiąc panu;

A jakbym usnął zmordowany skwarem,
Dąb by oganiał komary konarem.

4.

Hej debie! fajki z sułtańską miną
Palibym, dymek cedząc przez zęby,
Albobym rzucał kręgi i kłęby,
Albobym się otoczył ścina;
Mój biały turban jak łeb Araratu,
Z ponad obłoków panowałyby światu.

5.

Skończywszy lulkę uradowany,
Dopóty dąlbym, dopóty dmuchał,
Dopóty żarem, popiołem buchał,
Aż Fnengistanu psów jak kasztany
Popiekłbym w żywym ogniu na cześć *Ali*,
I wytrzymał popioł na tych co zostali!

FRASZKI.

Czemuż nie pić?

Płonna ziemia dęszcze pije,
Drzewo ziemnym sokiem żyje,
Powietrze się morzem pasie,
Słońce w morzu umywa się;
Od słonecznego promyka,
Księżyc jasny blask połyka;
A tyś oczy swe we mnie wlepił,
Chcąc ażebym wina nie pił!

Górnictwo i kopanie wszędzie egzystuje, gdyż jedni ustawicznie górować usiłują, a drudzy drugich podkopują.

Nikt takiej niewdzięczności nie doświadcza jak piec, on ogrzewa ludzi, a oni się tyłem do niego obracają.

Wódka choć niema świderka, często jednak kręci w głowie, a w kieszeni robi dziurę.

Żydzi niechęcią grać w szachy tylko w szachry, i dobrze im idzie,

Ojciec łakomy, Syn rozrzutny.

Zawždy się zbytek kończy doświadczeniem smutnym,
 Płakał ojciec łakomy nad synem rozrzutnym;
 Umarli oba z głodu, każdy z nich zasłużył:
 Syn, że nadto używał, ojciec, że nie użył.

Rybka mała i Szczupak.

Widząc w wodzie robaka rybka jedna mała,
 Że go połknąć nie mogła, wielce żałowała,
 Nadszedł szczupak, robak się przed nim nieosiedził,
 Połknął go, a z nim haczyk o którym nie wiedział,
 Gdy rybak na brzeg ciągnął zdobycz okazałą,
 Rzekła rybka: dobrze to czasem być i małą.

Mądry i głupi.

Nie nowina, że głupi mądrego przegadał,
 Kontent więc, iż uczony nic nie odpowiadał;
 Tem bardziej jeszcze krzyczeń przeraźliwie począł,
 Nakoniec zmordowany gdy sobie odpoczął
 Rzekł mądry, żeby niebył w odpowiedzi dłużny,
 Wiesz, dla czego dzwon głośny? bo wewnątrz
 jest próżny.

M O D A.

Córka zbytku i odmiany,
 Potwór z kształtu swego znany,
 Co mu dają imię mody,
 Obiegłszy wszystkie narody,
 Tak każdy stan i wiek mamy,
 Że w jój pęta idziem sami.
 Tron, frak, ółtarz, zbroja, chata,
 Zgrzebna, czy z jedwabiu szata,
 Czy to wiek stary, czy młody,
 Wszystko jest igrzyskiem mody,
 Najczęściej się jednak mieści
 W gotowalniach płci niewieściej,
 Gdzie jak samowładna pani,
 Co wczora dała, dziś gani;
 I jak jój przyjdzie chimera,
 Takim się krojem ubiera:
 Trefi włosy, rwie, ucina,
 Sadzi, rozpuszcza, podpina,

Przyprawia bukłe, szyniony,
Warkocze, pióra, balony,
Chustki, wstążki, szpilki, loki,
Wznosząc w górę gmach wysoki:
Ogonem pokój zamiata;
Więcej, jak powszechnie bywa.
Ziemię, niż ciało okrywa.
A tak co dzień coś kojarzy,
Ni do stanu ni do twarzy.
Płeć, co się o kształt ubiega,
Tak dziwactwom jój ulega,
Że choć czasem wdzięki szpeci,
Jednak za nią oslep leci.
Niedość na tem że odzienia
Jak chce, dziwacznie odmienia,
Że stół, dom, meble, ogrody,
Mamy także ustaw mody;
Ale często nawet bywa,
Że w zmysły i zdania wpływa.
Ktoś wziął szkiełka dla ślepoty:
Natychmiast moda z pustoty
Krok młodzieży odebrała,
I lornetki jój rozdała.
Téj, że nocny strój do twarzy,
Nieraz się podobno zdarzy,
Że choć słabości nie czuje,
Na migrynę utyskuje;

Bo moda u kobiet zowie
 Dobrym tonem słabe zdrowie.
 Ztąd i lekarz wzięty,
 Modnie leczy pacyenty.
 Ktoś najpierwszy między pany
 Z cnoty i wziętości znany,
 Chciał rozrywki i kąpieli;
 Jak się chorzy dowiedzieli,
 Zewsząd się zbiegli pić wodę,
 A tak Bardyjów*) wszedł w modę.
 Moda mami, jak chce rządzi,
 O nas i o rzeczach sądzi:
 Choć źle; choć co niewygodnie,
 Dobrze tém samém, że modnie.

PACANÓW,
 gdzie kozy kuja.

Miasto Pacanów, dziś ogórkami sławne w obwodzie Krakowskim, przez jakieś niefortunne wypadki dało początek liczném z siebie urągowskiom. Niedowarzonego, niezgrabnego, a zarozumiałego młodzieńca, nazywano uczniem Akademii Pacanowskiej. Liche zapewne musiały być szkoły; lecz rzemieślnicy doskonali, gdy kożę robiącą w ogrodzie szkodę, bez skaleczenia okuł kował, ztąd powstało przysłowie: że w Pacanowie kozy kuja.

*) Bardyjów miasto w Węgrzech, wodami żelaznemi słynne.

Pieśń pijacka.

Hola! zdrowie za sto lat
 Gospodarzu Twoje,
 Ześ prawdziwie tego wart,
 Świadczą słowa moje.

A więc z nami razem bądź
 Dziel wspólne rozkosze,
 I kielichem w kielich trać,
 Oto ciebie proszę.

Kiedy kielich w rękę błysnie,
 Moc wina rozjaśni czoło,
 Przyjaźń się do serca ciśnie,
 Jakże miło — jak wesoło!

Wtenczas się szczerłość otwiera,
 Wtenczas prawdę mówią usta,
 I wiąże się przyjaźń szczerą,
 Przy niej wesołość, rozpusta.

A r y j a I.

1.

Gdyby moją była Lutka,
 Jak szczęśliwie żyłbym wtedy,
 Każda chwila przy niej krótka,
 Już z nią w troskach nieznał biedy.
 Ni honory ani złoto,
 Zwabiłby mnie nie mogłyby,
 Z troną zrzekłbym się z ochotą,
 Gdyby moją była gdyby.

2.

Gdyby moją była Lutka,
 Jak szczęśliwy żyłbym czas,
 Rzepę z mojego ogródka,
 Zjadłbym za Ananas;
 A stalując na murawie,
 W téj chodowli drób i ryby,
 Kwitowałbym z życia prawie,
 Gdyby moją była gdyby.

3.

Gdyby moją była Lutka,
 Od miast w góry oddaloną,
 Kryłaby nas mała budka,
 Gorzałbym pieszczotą żony.
 Miło mi ją ścisnąć będzie,
 Niż w pałacach pysznych niby,
 Wszakże miłość jedna wszędzie,
 Gdyby moją była gdyby.

4.

Gdyby moją była Lutka,
 Bałbym się jęj tylko zguby,
 Gdyby droga śmierć milutka,
 Wzięłaby ten obiekt luby,
 I chętniebym się napierał,
 Wziąwszy śmierć w swoje dyby,
 I chętniebym z nią umierał,
 Gdyby moją była gdyby.

A r y j a II.

1.

Serca które miłość spoi,
 Chcąc rozwiązać chęć jest płocha,
 Co się człowiek stracić boi,
 To tem bardziej więcej kocha;
 Różne wrogów są zamysły,
 Że chcą zgasić miłość naszą,
 Niech wyczerpią wodę z Wisły,
 A przecie ją nie zagaszą.

2.

Gdy gołąbka od samicy
 Spłoszy w polu sęp okrutny,
 Do najdalszej okolicy,
 Zguby szuka leci smutny,
 Nie straszą go i pustynie,
 Póty lata z głodu ginie,
 Póki swą zgubę nie znajdzie,
 Choć go czarna noc już zajdzie.

3.

Grucha każdego poranku,
 Jak kiedy się przydybują,
 Myśli zawsze o kochanku,
 Jakże miło się całują;
 Niechaj tego Pan Bóg skarze,
 Co nam kochać się zabrania,
 Umierajmy z sobą w parze,
 Straszny jest termin rozstania.

Aryja III.

Ne hodi Hriczu na weczerniczu,
 Bo na weczerniczi wsi czarowniczi,
 Kotra diwoja czarnobriwoja,
 To sprawiedliwa czarowniczoja.
 W Nedilu rano zile kopala,
 A w Ponedilok popolokala.
 Przyszol Utorok zile waryla,
 Przyszla Sereda Hricza otrujila.
 Przyszol i Czetwer, uze Hricz umer.
 Przyszla Piatnica pochowali Hricza,
 Schowali Hricza blysko hraniczi;
 Plakali za nim wsi molodiczci.
 Przyszla Sobota mati donku byla,
 Na szczo ty suko don Hricza struila.
 Oj mati, mati! zal uwah nemajet,
 Nejze se Hriczo we dwih ne kohajet.
 Kochal win jeszcze procz mene innojo,
 I wsze diwezata czarnobriwojo.
 Naj win ne bude ni inny ni meni,
 Naj se Hricz naist surowloi zemli.

G w i a z d k a.

1.

O gwiazdeczko! cos blyszczala,
 Gdym ja ujrzał swiat,
 Czemuż to tak gwiazdko mala,
 Twój promyczek zbladł.

2.

Czemuż mi już tak nie płoniesz,
 Jak w dziecinnych dniach?
 Gdym na matki igrał łonie
 W malowanych snach.

3.

Prędkoś, prędko żeglowała
 Po niebieskiem tle,
 O gwiazdeczko moja mała,
 Wiodłaś ty mnie źle.

4.

Żartkoś biegła wśród niebiosów,
 Jam też chyżo żył,
 I żywota złotych kłosów,
 Wcześniem wieniec wił.

5.

Znikły róże, zwiędły wieńce,
 Pożółkł życia Maj,
 I zapaly i rumieńce,
 I tych złudzeń kraj.

6.

Wszystko mi tu nad okołem
 Łza pomroku ćmi —
 Ach! bo błada nad mým czołem,
 Ma gwiazdeczka tkwi.

7.

O gwiazdeczko! dawne życie,
 W twym promyku wznieć,

jak dawniej na błękanie,
Nad mém okiem świeć.

8.

Niech me serce jeszcze zazna
Doli młodych lat;
Nim mnie ręka pchnie żelazna,
Za słoneczny świat!

A N E G D O T Y .

Pewna panienska zapytana: czy chce iść za mąż?
„Najchętniej! odpowiedziała, ale niewiem którądy.“

Pewien Bilardzista opowiadał, iż dziś zrobił 30 partyj. „Mój Boże! westchnęła przy tem niewinna panienska; a ja do jednej przyjść nie mogę.“

Pewny pan zastał swego ogrodnika zamiast przy pracy, śpiącego pod drzewem. Pan zbudziwszy go zaczął łajać, mówiąc: „Leniuchu, tyś niegodzien aby na ciebie słońce świeciło.“ Ja wiem o tem, odpowiedział ogrodnik, i dla tego położyłem się w cieniu.

Cygan będąc skazany na plagi, przed wyliczeniem kary prosił, aby mu pozwolono położyć się gdzie zechce. Pozwolenie zostało mu udzielonem a cygan położył się pod ławą.

Małżonek groził ostrożnej połowicy swojej, że jeżeli nie zamilknie, zjawi się jej po śmierci, w postaci ducha. „Ty go za życia nie masz skądżebyś go wziął po śmierci,“ odpowiedziała żona.

Romans jest chleb z masłem, — Małżeństwo jest także z masłem bułka, tylko że troszkę szczypiórkiem posypana.

P o w i e ś ć.

Pewny ojciec chciał swą córkę namówić, aby została zakonnica, i dla lepszego jej zachęcenia, przytaczał te słowa Pawła Św. Kto w małżeństwo wstępuje, dobrze czyni, a kto nie wstępuje, lepiej czyni. Córka na to ojcowi odpowie: Mój ojczu, ja podług nauki Pawła Św. chce dobrze czynić, a lepiej, niech sobie kto chce czyni.

S k ą p y.

Chciał się skąpy obwiesić, że talara stracił,
 Żeby jednak za powrót dwóch centów nie płacił,
 Ukradł go pokryjomu: postrzegli sąsiedzi,
 Kiedy więc osądzony na śmierć w kozie siedzi,
 Rzekł, gdy jedni żałują, a drudzy go cieszą:
 To szczęście, że mnie przecież bez kosztu powieszają.

Sposób zrobienia karyery.

Weź język starej plotkarki, mózg lisi, nos wyźła, żołądek strusi, usmarz to wszystko w małej tłu-

stości i połknij naczeczko. Potem przybij na czoło blaszkę miedzianą i okuj serce stałą, wyucz się języków i każdemu nisko się kłaniaj, a w krótkim czasie wyniesiesz się bardzo wysoko.

Pewny sposób wygrania na loteryi.

Połknij na noc pięć świeżych wiśni zawiniętych w skórki z poziomek, a jeżeli przyśni ci się numer, stawiaj go natychmiast; gdy wyjdzie, możesz być pewnym wygranąj.

Ogłoszenie licytacji.

Prawnie zabrane ruchomości: zęby ostre i sztuczne, malowane rumieńce, przyprawne warkocze, długie i kończyste paznokcie, trzy pary angielskich faworytów, wytarte sumienia, różnego rodzaju słowa honoru, kilkanaście fraków, wytarte czoła, gorzelnik Prusak, bona szwajcarska, dżokej angielski i pareset frazesów francuzkich, sprzedane będą za gotówkę więcej dającemu.

P O - na odchód i przychód

Dzień	Odchód	Czas
Niedziela	do Strya	10 godz. m. 30 wieczór
	Sanoka	11 "
Poniedz.	" Strya	10 godz. m. 30 wieczór
	Dukli	11 "
Wtorek	" Strya	10 godz. m. 30 wieczór
	Sanoka	11 "
Środa	" Strya	10 godz. m. 30 wieczór
	Koszyc	11 "
Czwartek	" Strya	10 godz. m. 30 wieczór
	Sanoka	11 "
Piątek	" Strya	10 godz. m. 30 wieczór
	Dukli	11 "
Sobota	" Dukli	10 godz. m. 30 wieczór
	Koszyc	11 "

GLĄD

poczt w Przemyślu.

	Przychód	Czas
ze	Strya	2 godz. rano
	Dukli	1 godz. m. 30
”	Strya	2 godz. rano
	Koszyc	1 godz. m. 15
”	Strya	2 godz. rano
	Sanoka	2 godz.
”	Strya	2 godz. rano
	Dukli	1 godz. m. 30
”	Strya	2 godz. rano
	Sanoka	2 godz.
”	Strya	2 godz. rano
	Koszyc	1 godz. m. 15
”	Strya	2 godz. rano
	Sanoka	2 godz.

A decorative border with intricate scrollwork and floral patterns surrounds the central text.

W BOCHNI.
DEUKIEM WAWRZYŃCA PISZA.
1865.

<http://rcin.org.pl>

P. J. 1872
BIBLIOTEKA
KRAJOWA
WARSZAWA

BIBLIOTEKA IBL

F.

4521